

Open Monumentendag(en) Stein 2019

Een hoop te beleven voor jong en oud

Elk van de vijf dorpskernen in onze gemeente heeft een eigen gezicht. Dat maakt een bezoekje aan de gemeente Stein erg interessant en afwisselend. Tijdens de Open Monumentendag(en) kunt u, ook met het hele gezin, de vele parels in deze gemeente aan de Grensmaas gratis bezoeken.

Maar ook wanneer u gewoon lekker wilt fietsen of fotograferen is de tocht die we voor u hebben uitgestippeld ideaal. **De (fiets)tocht start bij de Terpkerk aan de Grote Straat 26 in Urmond.** De route is daar verkrijgbaar. De totale route is 25 km maar u kunt natuurlijk zelf bepalen hoeveel kilometers u af wilt leggen.

Naast de monumenten, die over de gehele gemeente verspreid zijn, zijn er in de gemeente Stein ook twee beschermde dorpsgezichten die zeker een bezoekje waard zijn: Oud Urmond en Oud Elsloo. Omdat er zoveel te zien is, zijn veel monumenten **niet alleen zaterdag 14 september, maar ook op zondag 15 september** voor het publiek geopend. Let daarom goed op de openingstijden van ieder monument: deze kunnen onderling verschillen! Zo voorkomt u dat u voor een gesloten komt te staan.

Mede namens de ondernemers die inhaken op de Open Monumentendag(en) en alle vrijwilligers die deze dag mogelijk maken, wenst het gemeentebestuur van Stein u een leuke, creatieve, sportieve en informatieve dag toe.

Marion Leurs-Mordang
Burgemeester Stein

Programma:

1. Terpkerk Grote Straat 26, Urmond	zaterdag & zondag 10.00 - 17.00
2. Schippershuis Grote Straat 20, Urmond	zaterdag 10.00 - 17.00
3. Woonhuis Hoolstraat 1 Urmond	zat. 10.00 uur tot 17.00 uur
4. Woonhuis Brugstraat 4, Urmond	zat. 10.00-17.00 uur
5. Trapopgang nabij Kloosterstraat 2-4, Urmond	openbare weg
6. Protestantse kerk Grote Straat 65/67, Urmond	zaterdag & zondag 10.00-17.00
7. Standerdmolen Sjirperspad 1, Urmond	zondag 11.00-16.00
8. Bokkenrijderskapel Molenweg-zuid, Urmond	zaterdag & zondag 10.00-17.00
9. Kruis aan gevel Meerser Eindstraat 1, Meers-Stein	langs de openbare weg
10. St. Martinuskerk, Wilhelminaplein 1, Stein	zondag 13.00 - 16.00
11. Kruis aan gevel Kruisstraat 99, Stein	langs de openbare weg
12. Neolithisch graf in het Archeologiemuseum
Hoppenkampstraat 14a, Stein	zaterdag & zondag 13.00-17.00
13. Kapel 'Maria in nood' Kapelbergweg 14, Stein	zaterdag & zondag 10.00 - 17.00
14. Ruïne (bij kasteel Stein) nabij Ondergenhousweg, Stein	zaterdag & zondag 13.00 - 17.00
15. Brouwerij De Fontein	zaterdag & zondag 10.00 - 17.00
16. Kapel op driesprong Den Hoekstraat	openbare weg
17. Wallen van Stein middeleeuwse weg met heg rond Stein	(noordelijk) wijk Kerensheide
18. Wallen van Stein	(zuidelijk) wijk Nieuwdorp

**Dat maakt
Stein voor mij ...**

19. Grafkapel nabij de kerk Op de Berg 9, Elsloo	zaterdag & zondag 10.00 - 17.00
20. St. Augustinuskerk, Op de Berg 9, Elsloo	zondag 13.30 - 16.00
21. Oude resten van voormalig kasteel zichtbaar bij laag water in de rivier de Maas Elsloo	openbaar gebied
22. Historische buitenplaats Kasteel Elsloo
Maasberg 1-2, Elsloo
Met Slakmolen in het kasteel
Winanduskapel Op de Dries 1, Elsloo | openbaar wandelpark

zaterdag 10.00 - 17.00
zaterdag & zondag 10.00 - 17.00 |
| 23. IJs boerderij de "Laathof" Op de Dries 2-4, Elsloo | zaterdag 13.00 - 19.00 /
zondag 11.00 - 19.00 |
| 24. Poortomlijsting eertijds deel uitmakend van de 'Laathof'
Daalstraat 3, Elsloo | openbare weg |
| 25. Kapel in Beschermd Dorpsgezicht Oud Elsloo | openbare weg |
| 26. Streekmuseum de Schippersbeurs
Op de Berg 5-6, Elsloo | zondag 11.00 - 17.00 |

Urmond

Terpkerk

De Terpkerk is een geliefde expositieruimte waar kunstenaars hun werken tentoonstellen. U kunt hier op zaterdag en zondag een expositie "Mensen ontroerend goed" bezoeken waarbij van Mara Stams keramische sculpturen, Mimi Limpens tekeningen en Uli Freude houten beelden laten zien.. Voor meer info bezoek de website: www.cwstein.nl. De Terpkerk kent een rijke historie en is in drie tijdperiodes gebouwd.

Beschermd dorpsgezicht Oud Urmond

In Oud Urmond kunt u op zaterdag nog meer monumenten bezoeken in een van de twee beschermde stads- en dorpsgezichten die Stein rijk is. De Protestantse kerk is dé trouwlocatie in onze gemeente. Bezoek ook het Schippershuis, Grote Straat 20 op zaterdag van 10.00 - 17.00 uur. De monumentale **trapopgang**, ook wel het Trappenstraatje genoemd, dient als de voetverbinding tussen de Grote Straat en de "benedenstad".

De Protestantse kerk

De Protestantse Kerk aan de Grote Straat (nr. 67) in Urmond maakt samen met de voormalige pastorie (nr. 65) en de voormalige Protestantse kosterie/school (nr. 63) deel uit van een 'Hofkirchecomplex', zoals dat in de 17e-18e eeuw in het hertogdom Gûlik voor Hervormde kerkcomplexen gebruikelijk was. Urmond behoorde tot het einde van de 18e eeuw (begin van de Franse tijd) tot dat hertogdom. Voor zover bekend, is er verder in Nederland nergens zo'n Gûliks Hofkirchecomplex bewaard gebleven (wel in Duitsland).

De kerk is in 1685 gebouwd na het Gûlikse 'Religionsvergleich' (godsdienstvrede) van 1672/1683, waarmee een eind kwam aan meer dan 100 jaar strijd voor de vrijheid van godsdienst in het hertogdom. Een van de bepalingen van het Religionsvergleich was de toestemming om in een aantal Gûlikse steden, waaronder Urmond, een Protestantse kerk te bouwen onder de voorwaarde dat deze niet direct aan de straat zou grenzen. Men bouwde daarom in die steden aan de straat een pastorie en een kosterie/school en daarachter de kerk. In de meeste plaatsen was het kerkgebouw

daardoor onzichtbaar vanaf de straat, maar in Urmond is de kerk gebouwd op het hoger gelegen terras en daardoor goed zichtbaar. Het kerkgebouw is van een typisch Hervormd-protestantse eenvoud. De voormalige pastorie is uit 1701, maar ingrijpend verbouwd in 1827. Zij rust op middeleeuwse fundamenteën en kelder.

Standerdmolen

De molen van Urmond is van het type standaardmolen (start bouw Franse tijd) en is enkele keren flink door de gemeente Stein opgeknapt. Het is één van de zes beschermde standaardmolens in Limburg. Het molenwieklichaam is in zijn geheel draaibaar opgesteld op een vaststaand voetstuk; de standaard. Hierdoor is het mogelijk de molenwieken zodanig op te stellen dat ze zijn gericht op de windrichting. Een vrijwillig molenaar heet u welkom aan het adres Sjiiperspad.

De Maria- of Bokkenrijderskapel

De paters Dominicanen hebben in vroegere eeuwen in alle parochies in de omgeving van Sittard de broederschap van de rozenkrans gebracht waarvan een zegenrijke invloed is uitgegaan. Onder de plaatsen die daardoor beïnvloed zijn mag men op de eerste plaats wel Urmond rekenen, destijds als Maashaven een belangrijke stad, die na Sittard in het Gûlisch gebied van ons tegenwoordige Limburg wel de voornaamste was (het huidige Land van Swentibold). U vindt de devotiekapel aan de Molenweg-Zuid.

Meers

Een **gevelkruis** aan de Meerser Eindstraat 1, dat vanaf de openbare weg zichtbaar is. En wanneer het geen probleem voor u is om af te wijken van de (fiets-)route, dan is het zeker de moeite waard om Het **Bomenmonument in het Grensmaasgebied: Woodhenge**; te bezoeken.

Stein

In de gerestaureerde **St. Martinuskerk** kunt u alleen op zondag 15 september terecht. Dan is er rond het kerkgebouw een Braderie.

Kasteelruïne en Archeologiemuseum

Bij de kasteelruïne in Stein kunt u wandelen in het omringende kasteelpark. Tevens kunt u er evenals in het Archeologiemuseum aan de Hoppenkampstraat in Stein in het verre verleden snuffelen. Het museum is onlangs grondig verbouwd en uitgebreid. Gidsen van de Archeologiestichting ontvangen op beide plaatsen jong en oud om rond te leiden.

Elsloo

Op de Berg

Elsloo is een van de best bewaarde Maasdorpen van Limburg. Mooie monumenten die in het beschermd stads- en dorpsgezicht van Elsloo liggen, zijn opengesteld.

Op zaterdag, 14 september is een bezoekje aan de **Slakmolen** - en korenmolen - in **kasteel Elsloo** indrukwekkend. Er zijn vrijwillige molenaars aanwezig om u te laten zien hoe onze voorouders graan maalden. U kunt wandelen in de monumentale, parkachtige omgeving rondom kasteel Elsloo. De bijgelegen heemtuin van I.V.N. (botanische tuin) is dit jaar gesloten vanwege renovatiewerkzaamheden..

Muziek liefhebber? Er is op zondag 15 september vanaf 16.00 uur **een orgelconcert** in de **St. Augustinuskerk**, Tevens is in deze kerk een fraaie beeldengroep te bezichtigen op zondag, 15 september van 13.30 uur tot 16.00 uur.

In de naastgelegen **graftombe** van de grafelijke familie de Geloës kunt u op zaterdag 15 september de familiewapens (muurschilderingen) bewonderen.

Streekmuseum in Maaslandse stijl

Het Streekmuseum de Schippersbeurs in Elsloo is gebouwd door schipper en reder Jan Coninx in 1620. Het hoofdgebouw in Maaslandse stijl is uit het begin van de 17de eeuw. Het museum is gelegen in het alom bekende en beschermde dorpsgezicht van Oud Elsloo. De collecties van het museum zijn hier ondergebracht sinds 1960. U maakt als het ware een reis door de tijd, van de prehistorie via schipper Jan Coninx tot aan de huidige tijd in de gemeente Stein. Het museum is **alleen op zondag, 15 september** open van 11:00 tot 17:00 uur (gratis), Op de Berg 4-6 (www.streekmuseumelsloo.nl).

In Catsop zijn de **Winanduskapel**, de **monumentale ijsboerderij** en een **poortomlijsting** te bezichtigen.

Kijkt u ook eens op www.openmonumentendag.nl.

